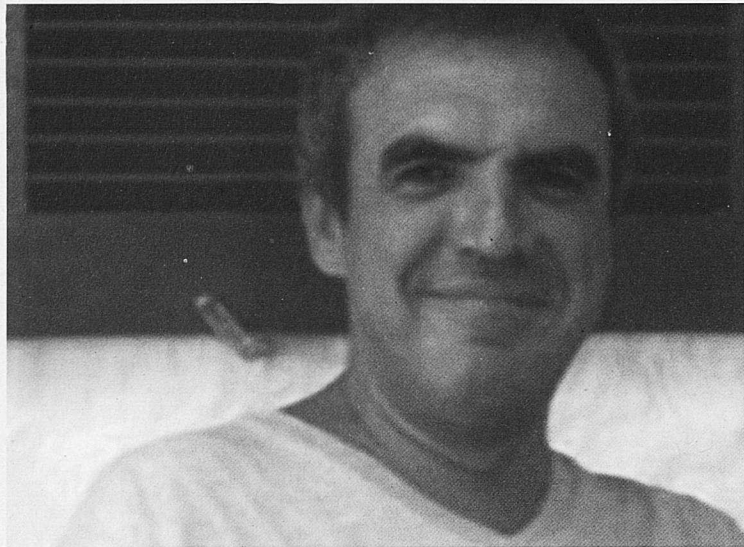

Entrevista Carlos Losilla

"Hollywood està recuperant l'esperit dels anys 70"

Pere Antoni Pons

Carlos Losilla és assagista i crític cinematogràfic. Ha col·laborat en nombroses revistes, entre les quals destaquen *Quimera* i *Dirigido por*. Actualment, és crític del diari *Avui* i col·laborador de l'edició espanyola de la revista *Cahiers du cinéma*. Ha escrit els llibres *El cine de terror* i *Taxi Driver/Johnny Guitar*, i ha participat en molts assaigs col·lectius. Durant anys, va dirigir una col·lecció de llibres de cinema a l'editorial Paidós. També imparteix classes de Teories del Cine a la Universitat Pompeu Fabra.

¿Com començares a fer crítica de cine?

—Va ser en una revista que es deia *Los Cuadernos del Norte*, dirigida per Juan Cueto. Era una revista tipus llibre, amb molt de text. Vaig enviar-hi una crítica de *Blue Velvet*, de David Lynch, i em van dir que era massa llarga, que no me la podien publicar. Però alhora em van demanar si em feia gràcia de fer una ressenya de l'última d'Almodóvar. Després vaig començar a col·laborar en diferents revistes mensuals, a participar en llibres... I després ja vaig passar a *Dirigido por*.

¿És possible guanyar-se la vida fent de crític de cine, a Espanya? Tu, a més d'escriure, fas classes.

—Viure d'escriure sobre cinema és molt difícil. Jo no conec ningú. Molts escriuen i fan classes, això sí. Que és el que jo faig des de fa un any i mig, després que vaig deixar de treballar per a l'editorial Paidós,

Estudiar Filologia Hispànica, no?

—Sí. Fins i tot, abans de començar a fer crítiques de cine, ja n'havia fetes de literatura, mentre estudiava la carrera, a les revistes *Quimera* i *Lateral*. Hi havia el problema que no pagaven. O que per

aconseguir que em paguessin m'havia d'embarcar en baralles contínues.

El pòsit literari, ¿t'és útil a l'hora de mirar cine? I, a l'hora d'escriure sobre cine?

—Sobretot a l'hora d'escriure. A l'hora de mirar també, però, perquè veus què hi ha darrere moltes pel·lícules: la tradició narrativa en què cada pel·lícula s'inscriu. A l'hora d'escriure és on es nota més: hi ha una enorme diferència entre qui té cura del text i qui no en té. La crítica, tant la de literatura com la de cine, és un gènere en ell mateix, una variant de l'assaig, i per tant ha d'estar ben escrit.

¿Com veus les adaptacions literàries al cine?

—Bé, això és un problema etern del cine des dels seus inicis. El que s'ha de tenir clar és que són dues coses diferents. Jo no crec en la fidelitat. Fins i tot crec que és molt més fàcil que surti una bona pel·lícula d'una mala novel·la que no al revés: adaptar una bona novel·la té l'inconvenient que la comparació entre una i altra pot ser letal pel film. Llevat que el cineasta sigui capaç de fer-se seu, d'apropiar-se qualsevol material, com feia Stanley Kubrick. En tot cas, s'hauria de prescindir de la comparació. Mirar la pel·lícula amb ulls verges, a veure què proposa de nou o de personal.

¿Però com t'ho expliques que les adaptacions siguin tan habituals?

—No hi ha idees. O n'hi ha poques. A més, el mercat cada cop està més globalitzat, i els productors saben que hi ha un públic fidel que ha llegit la novel·la i que, passi el que passi, anirà a veure la pel·lícula. L'exemple màxim d'això fou *El codi Da Vinci*: una novel·la arrasa, la maquinària de la indústria cinematogràfica es posa en marxa, i en un any o dos ja hi ha disponible una pel·lícula. Però tampoc no crec que calgui donar-hi gaires voltes: les pel·lícules són bones o no amb independència del seu punt de partida.

¿Tu creus que el cine, avui, té una qualitat inferior a la que tenia en el passat?

—No, això és un tòpic. És diferent. Quan jo era petit, a finals dels anys seixanta o a principis dels setanta, recordo haver sentit a dir als meus pares i als meus avis que el cine ja no és el que era. Que és justament el que ara afirma molta gent.

Però ara són molts, els crítics que ho afirmen.

—És cert. Però s'equivoquen. Molts crítics sembla que no saben adaptar-se a les noves fases del cinema. Avui en dia, les pel·lícules no poden ser com eren als anys setanta, cinquanta o trenta. Ara hi ha un altre llenguatge, les coses van per una

altra banda. Ja no som a l'època de John Ford ni de Roberto Rossellini, i això sembla que alguns no ho volen veure.

I Hollywood, ¿està pitjor avui que fa quaranta o trenta anys?

—No. Hollywood va estar molt malament els anys vuitanta i noranta...

¿Els noranta també?

—Hauríem de revisar-ho, però jo crec que sí. Després del boom dels anys setanta, però, en què Hollywood va oferir el millor cine del món, els anys vuitanta i noranta significaren una davallada. Molt forta. Ara, però, Hollywood s'ha recuperat: les últimes estrenes de Hollywood estan entre les millors pel·lícules que es fan avui del món.

¿En quines pel·lícules penses?

—A finals del 2007, la revista *Cahiers* ens demanà als col·laboradors la típica llista amb les millors pel·lícules de l'any. A la meua llista n'hi havia vuit d'americanes, una de xinesa i una d' europea. Vuit d'americanes! Jo crec que pel·lícules com *Zodiac*, *L'assassinat de Jesse James pel covard Robert Ford*, *Inland Empire* i algunes altres són extraordinàries. Avui a Hollywood, a més, hi ha molta varietat. Hi ha coses bones en tots els gèneres. La comèdia, per exemple, està vivint una renovació fantàstica.

¿Podries dir-me'n alguns títols?

—L'any passat hi va haver dues estrenes molt bones, a les quals aquí van posar dos títols horrosos que podien confondre els espectadors. Una es deia *Lío embarazoso* i l'altre *Supersalidos*. Com a comèdies, eren esplèndides.

No les he vist. ¿Van en la línia de les de Ben Stiller, Steve Carrell, Owen Wilson...?

—Exacte. Però madurades. Les que feien aquests estaven bé, però moltes no passaven de ser una simple brometa. Les més recents tenen més estructura i més densitat. S'està arribant a una cristal·lització d'allò que durant els vuitanta i noranta tan sols s'apuntava. Pensa que, a finals dels anys setanta, a Hollywood es produí un canvi brutal, un terrabastall. Després del fracàs estrepitos de *La puerta del cielo* de Michael Cimino, una superproducció extremadament ambiciosa que va arruïnar tothom que hi va participar, Hollywood va decidir que els estudis havien de passar a mans dels executius, i aquests executius varen implantar la idea que l'objectiu ja no era

fer obres mestres sinó recaptacions espectaculars. Ara, en canvi, sembla que es recupera l'esperit dels setanta: tant en l'actitud de fer pel·lícules com en l'estil. Fins i tot n'hi ha moltes de recents que tenen un regust evident i explícit d'aquella dècada: per exemple *American Gangster*, *L'espia*, *Michael Clayton*, que reprenen el tipus de cinema que feien Sidney Pollack o Alan J. Pakula. George Clooney, una de les més grans estrelles de la indústria actual, és impulsor d'un determinat cine polític o compromès molt semblant al de fa tres dècades.

¿El cine asiàtic què et sembla? ¿Comparteixes el fervor que mostren molts crítics?

—Amb precaució. El cinema asiàtic està donant obres mestres, però no tot el que arriba d'allà és tan bo com alguns diuen. El que jo no diria és que el cine asiàtic és un gran moviment. No, jo crec que si el cinema asiàtic funciona és perquè han sortit unes quantes personalitats lluminoses, d'envergadura. Són directors que van sortint i que van fent la seva obra. Com a moviment, però, jo crec que Hollywood és més potent.

¿És més divers, també, més heterogeni?

—No. Aquestes grans personalitats del cine asiàtic potser comparteixen tots una concepció més reposada i contemplativa del cine, que deliberadament remet als orígens del cinema, quan tot era verge. Ara bé, entre Wong-Kar-Wai i Abbas Kiarostami hi ha moltíssima diferència. Kiarostami, per exemple, cada cop està més a prop de l'art contemporani més radical, un cine que no està fet per ser projectat en sales de cine, sinó en sales de museus. ■

Inland Empire

